

10 Belangrijke Punten Water Natuurlijk Rijnland voor de Gemeenteraadsverkiezingen 2026

1. Water en Bodem Sturend in Ruimtelijke Ordening

Water en Bodem Sturend wordt een leidend principe bij alle ruimtelijke plannen. Waterveiligheid, waterberging en waterkwaliteit vragen ruimte en ook verzilting kanonvloed hebben op ruimtelijke keuzes. Nieuwbouw komt alleen op de juiste plekken of met aanpassingen aan de wateropgave, zodat we wateroverlast en watertekort voorkomen. Dit voorkomt dure reparaties achteraf en is financieel de beste keuze voor de lange termijn.

2. Natuurvriendelijke oevers en waterbeheer

Aanleg van natuurvriendelijke oevers met flauw talud, onderwaterbloembakken bij kades, drijvend groen en onderwaterbossen. Dat kan vaak ook in het centrum maar is vooral belangrijk in de buitenwijken. Ecologisch beheer volgens het 'ja-tenzij principe' wordt de standaard.

3. Schoon water en strenge handhaving

Alle lozingsvergunningen worden gecontroleerd en bijgewerkt volgens de Kaderrichtlijn Water (KRW). Dit is voor gemeenten een verplichting vanuit de KRW. Versterking van toezicht en handhaving op indirecte lozingen. De gemeente gebruikt haar invloed op de Omgevingsdienst om waterkwaliteit te waarborgen. De gemeenten zorgt daarnaast voor goede voorlichting over het gebruik van het riool (zoals geen verfresten in gieten).

4. Zwemwater voor alle wijken

Concrete aanwijzing van meer zwemlocaties met kwaliteitsgarantie in alle wijken, inclusief buitenwijken. Dit vereist samenwerking met waterschap en provincie voor veiligheid en gezondheidscontrole.

5. Klimaatadaptieve wijkinrichting

Afkoppelen van regenwater van het riool, aanleg van wadi's en tegengaan van volledig betegelde tuinen. Realisatie van voldoende openbaar groen: geveltuinen, groene daken en vegetatie voor verkoeling en wateropvang. Hiermee draagt de gemeente bij aan het verminderen van hittestress en wateroverlast.

6. Stimuleringsregelingen voor waterberging

Opzetten van gemeentelijke stimuleringsregelingen voor waterberging op eigen perceel, tegels wippen en groene daken. Verlaging van rioolheffing voor klimaatadaptieve huishoudens als beloning voor positieve bijdrage.

7. Meer toegankelijkheid en recreatie aan het water

Creëren van meer plekken waar mensen kunnen zitten aan het water met goed zicht op een aantrekkelijke omgeving. Water moet niet alleen functioneel zijn, maar ook zorgen voor leefplezier en ontspanning.

8. Waterbesparing en hergebruik

Steviger inzetten op waterbesparing door gescheiden aanleg van systemen bij nieuwbouw en bedrijventerreinen. Grijswater wordt gescheiden van regenwater, zodat er geen onnodig drinkwater wordt gebruikt voor bijvoorbeeld het doorspoelen van toiletten.

9. Eerlijke verdeling van lasten waterbeheer

Waterschaps- en gemeentelijke lasten voor waterbeheer worden eerlijk verdeeld volgens het principe 'de vervuiler betaalt'. Kwijtschelding voor inwoners met laag inkomen wordt behouden of waar nodig mogelijk gemaakt door nauwe samenwerking tussen gemeente en waterschap.

10. Intensieve samenwerking met Hoogheemraadschap van Rijnland

Opstellen van een gezamenlijk plan tussen gemeente en waterschap voor het behalen van waterdoelen. Betere samenwerking bij regelgeving, toezicht en handhaving. Gebruik maken van de 'één overheid gedachte' uit de Omgevingswet voor effectiever waterbeheer.

Deze punten zorgen voor een toekomstbestendig, klimaatadaptief en sociaal waterbeheer dat zowel mens als natuur ten goede komt!

Onze 10 kernpunten in een notendop:

- **Water en bodem voorop** bij alle bouwplannen
- **Natuurvriendelijke oevers** in alle wijken, in het centrum en daarbuiten
- **Schoon water** door strenge handhaving van lozingen
- **Zwemwater** dat écht veilig is, ook in de buitenwijken
- **Klimaatbestendige wijken** met meer groen en minder tegels
- **Beloning** voor inwoners die hun tuin vergroenen
- **Toegankelijk water** waar je lekker kunt zitten en genieten
- **Slimmer watergebruik** door hergebruik van regenwater
- **Eerlijke verdeling** van waterlasten: vervuiler betaalt
- **Échte samenwerking** tussen gemeente en waterschap

Achtergrond: Welke opgaven komen op ons af?

Het jaar 2050 lijkt ver weg, maar dat is het niet. En zeker als je het Rijnlandse watersysteem ook in de toekomst robuust wilt houden. Als er ingrijpende maatregelen nodig zijn, zit er tussen het moment van een plan maken en het moment dat het klaar is soms wel 20 jaar

De opgaven voor het waterbeheer in Rijnland zijn groot en vragen ook om een andere manier van werken. Verzilting en grillig weer, mede als gevolg van de klimaatverandering spelen ons nu al parten. De gevolgen zijn groot en zullen in de komende 20 jaar nog veel groter worden.

Een kort overzicht:

- De kans op wateroverlast zal toenemen door heviger neerslag en ook door intensiever gebruik van de ruimte wat zorgt voor meer verhard oppervlak. Ondanks recente maatregelen zoals de piekbergingen zal 20% van de polders in de toekomst niet aan de normen voldoen, als we uitgaan van de KNMI klimaatscenario's.
- Er komen meer droge periodes. Het droge jaar 2018 dreigt in 2050 het nieuwe normaal te worden. Dat levert problemen op voor landbouw, natuur, recreatie en andere functies. Door lagere aanvoer van water uit de rivieren zal ook de verzilting toenemen. Als dit doorzet, dan zal bijvoorbeeld de bollenstreek in 2100 ongeschikt zijn geworden voor bollenteelt.
- De waterkwaliteit zal verslechteren doordat de watertemperatuur stijgt, er meer afspoeling van stoffen zal zijn en op meer plaatsen water zuurstofloos wordt. Het betekent ook meer blauwalg.
- Zeespiegelstijging, maar ook droogte en extreme buien zullen de dijken en duinen meer dan ooit op de proef stellen. Er zijn, los van wat nu al gebeurt, extra maatregelen nodig.

Alleen technische maatregelen, zoals het verhogen van een dijk of **het** plaatsen van een nieuw gemaal of nieuwe zuivering zullen niet voldoende zijn. Het is ook een ruimtelijke puzzel. Er is meer ruimte nodig voor een blijvend robuust watersysteem, bijvoorbeeld voor waterberging of bredere waterkeringen. Zo zijn er nog wel meer zaken die aandacht vragen.

Dat alles vraagt een andere rol en manier van werken van het Hoogheemraadschap van Rijnland, van gemeenten en andere overheden en ook van de inwoners.